

การเปรียบเทียบการจัดบริการสุขภาพระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา
ที่อยู่ในและนอกโครงการศึกษาสาขาศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

นางสาวไพลย์ คำวิห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-970-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012682

I 10293784

A COMPARISON OF HEALTH SERVICE MANAGEMENT BETWEEN
ELEMENTARY SCHOOLS IN AND NOT IN THE SCHOOL HEALTH PROJECT
IN CHANGWAT NAKHON RATCHASIMA

Miss Palboon Damri

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Physical Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-970-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบการให้บริการสุขภาพระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา
ที่อยู่ในและนอกโครงการสุขภาพสาขาการศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

โดย

นางสาวไพบูลย์ คำรณี

ภาควิชา

พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยรักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุชาติ โสภประชู)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รชนี ขวัญบุญจันทร์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบการให้บริการสุขภาพระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา
ที่อยู่ในและนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา
ชื่อนิสิต นางสาวไพบูลย์ คำวิห์
อาจารย์ปรึกษา รองศาสตราจารย์ชรา กาญจนารัตน์
ภาควิชา พลศึกษา
ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการให้บริการ
สุขภาพระหว่างโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษาใน
จังหวัดนครราชสีมา และเปรียบเทียบการให้บริการสุขภาพกับมาตรฐานขั้นต่ำของการจั
บริการสุขภาพในสถานศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนในโครงการ
จำนวน 137 คน และผู้บริหารโรงเรียนนอกโครงการ จำนวน 300 คน ได้รับแบบสอบถาม
กลับคืนจากผู้บริหารโรงเรียนในโครงการ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 89.78 และจาก
ผู้บริหารโรงเรียนนอกโครงการ จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 94.67 การวิเคราะห์ข้อมูล
ใช้การร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า 'ที' โดยใช้ระดับความมีนัยสำคัญ .01
และ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนในโครงการส่วนมากจัดให้มีบริการสุขภาพในโรงเรียนครบทุกด้าน
บริการสุขภาพที่จัดได้มาตรฐานขั้นต่ำ ได้แก่ บัตรสุขภาพนักเรียน การรักษาและการติดตาม
ผลการรักษา การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค สถานที่สำหรับบริการ
สุขภาพ อุปกรณ์และเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ส่วนการส่งเสริมโภชนาการนั้นจัดได้มาตรฐานขั้นต่ำ
แต่ไม่ได้ออกอาหารเสริม

2. โรงเรียนนอกโครงการส่วนมากจัดให้บริการสุขภาพในโรงเรียนครบทุกด้าน บริการสุขภาพที่จัดได้มาตรฐานชั้นต่ำ ได้แก่ บัตรสุขภาพนักเรียนแต่การบันทึกไม่สมบูรณ์ การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคด้วยการฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ นอกจากนี้บริการสุขภาพที่จัดได้มาตรฐานชั้นต่ำยังได้แก่อุปกรณ์และเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ส่วนการส่งเสริมโภชนาการนั้นจัดได้มาตรฐานชั้นต่ำแต่ไม่ได้จัดอาหารเสริม

3. โรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการจัดบริการสุขภาพ ส่วนมากไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 เรื่องที่แตกต่างกัน ได้แก่ การบันทึกบัตรสุขภาพนักเรียนโดยครูประจำชั้น การจัดให้นักเรียนที่มีอาการเจ็บป่วยมากได้รับการรักษาจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข การจัดอาหารเสริม การจัดให้มีอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ทางรายการ ได้แก่ กระโถนล้างเตี๋ยงและอ่างล้างมือ

4. โรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการมีปัญหาการจัดบริการสุขภาพ ทุกด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และมีความมากน้อยของการเป็นปัญหา ใกล้เคียงกันเกือบทุกด้าน ปัญหาการจัดบริการสุขภาพส่วนมากเป็นปัญหาน้อย เรื่องที่เป็น ปัญหามาก ได้แก่ ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการรักษานักเรียน งบประมาณสนับสนุนการส่งเสริมโภชนาการ และความเอาใจใส่ของบุคลากรดูแลสุขภาพนักเรียน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of Health Service Management between
Elementary Schools In and Not In the School Health
Project in Changwat Nakhon Ratchasima

Name Miss Paiboon Damri

Thesis Advisor Associate Professor Pachara Kanjanarun

Department Physical Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

The objectives of this research were to compare health service management and problems between elementary schools In and Not In the School Health Project in Changwat Nakhon Ratchasima and to compare with the minimum standards of health service management in school. The instrument used for collecting data consisting of questionnaires that were sent to 137 school administrators In the Project and another 300 school administrators Not In the Project. The questionnaires received from 123 persons counted for 89.78 per cent of the school administrators who were In the Project, and 284 persons or 94.67 per cent of those Not In the Project . The data were then analyzed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test. Differences between the comparative groups were considered to be significant at the .01 and .05 levels respectively.

The results of the analysis were as follows :

1. Most schools In the School Health Project managed all aspects of the school health services that met the minimum standards, i.e., student health cards, curing and follow up, weighting and heighting, immunization, school infirmary unit, medical equipments and supplies, nutrient promotion with the exception of additive food providing.

2. Most schools Not In the School Health Project managed all aspects of the school health services that met the minimum standards, i. e., student health cards with the exception of recording, weighting and heighting, immunization with the exception of typhoid vaccination, medical equipments and supplies, nutrient promotion with the exception of additive food providing.

3. The schools In and Not In the School Health project managed all aspects of the school health services, were not statistically differrent at the .05 level of significance except classroom teacher recording, referred curing, additive food providing, spittoons and basins.

4. The health service problems encountered by the schools In and Not In the School Health Project were not statistically different at the .05 level of significance, and varying degrees of problems were the same in all aspects. Most of them were not critical problems except cooperation from health personnel to provide curative services for the students, nutrient promotion budget, and parents' attention to the students' health status.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือของ รองศาสตราจารย์ พิศรา กาญจนารัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ซึ่งได้ช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม หัวหน้าสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอทกทานในจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้ช่วยเหลือแจกแบบสอบถาม ผู้บริหารโรงเรียนทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และการวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา และที่ ๆ ที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย เสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

นางสาวไพฑูริย์ คำรึห์

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ

บท

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
ความจำกัดของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2. การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	17
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	101
ประวัติผู้เขียน.....	128

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งงานสายบริหารใน โรงเรียน.....	24
2	จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระดับชั้นที่เปิดสอน และคณะกรรมการสุขศึกษาในโรงเรียน.....	26
3	จำนวนและค่าร้อยละของการจัดบริการสุขภาพจำแนกตามบัตรสุขภาพ นักเรียน การตรวจสุขภาพ การรักษาและการติดตามผลการรักษา ของโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ.....	28
4	จำนวนและค่าร้อยละของการจัดบริการสุขภาพจำแนกตามการขี้ง น้ำหนักและวัดส่วนสูง การวัดสายตา การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และการส่งเสริมโภชนาการ ของโรงเรียนในโครงการและ โรงเรียนนอกโครงการ.....	33
5	จำนวนและค่าร้อยละของการจัดบริการสุขภาพจำแนกตาม ลักษณะและขนาดของสถานที่สำหรับบริการสุขภาพและขนาดของ คูยา ของโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ	37
6	จำนวนและค่าร้อยละของการจัดบริการสุขภาพค่านอุปกรณและ เวชภัณฑ์ระบุจำนวนของโรงเรียนในโครงการและโรงเรียน นอกโครงการ.....	41
7	จำนวนและค่าร้อยละของการจัดบริการสุขภาพค่านอุปกรณและ เวชภัณฑ์ไม่ระบุจำนวนของโรงเรียนในโครงการและโรงเรียน นอกโครงการ.....	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของคะแนน การจัดการบริการสุขภาพจำแนกตามบัตรสุขภาพนักเรียน การตรวจสุขภาพ การรักษาและการติดตามผลการรักษา ของโรงเรียนในโครงการกับ มาตรฐานขั้นต่ำ.....	46
9	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของคะแนน การจัดการบริการสุขภาพจำแนกตามการขังน้ำหนักและวัดส่วนสูง การวัด สายตา การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และการส่งเสริมโภชนาการ ของโรงเรียนในโครงการกับมาตรฐานขั้นต่ำ.....	49
10	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของคะแนน การจัดการบริการสุขภาพจำแนกตามลักษณะและขนาดของสถานที่สำหรับ บริการสุขภาพและขนาดของคูยา ของโรงเรียนในโครงการกับมาตรฐาน ขั้นต่ำ.....	51
11	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของคะแนน การจัดการบริการสุขภาพคานอุปกรณและเวชภัณฑ์ระบุจำนวนของ โรงเรียน ในโครงการกับมาตรฐานขั้นต่ำ.....	52
12	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของคะแนน การจัดการบริการสุขภาพคานอุปกรณและเวชภัณฑ์ไม่ระบุจำนวนของ โรงเรียนใน โครงการกับมาตรฐานขั้นต่ำ.....	53
13	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ ของคะแนน การจัดการบริการสุขภาพจำแนกตามบัตรสุขภาพนักเรียน การตรวจสุขภาพ การรักษาและการติดตามผลการรักษา ของโรงเรียนนอกโครงการ กับมาตรฐานขั้นต่ำ.....	55
14	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของคะแนน การจัดการบริการสุขภาพจำแนกตามการขังน้ำหนักและวัดส่วนสูง การวัด	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
	สายตา การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และการส่งเสริมโภชนาการ ของโรงเรียนนอกโครงการกับมาตรฐานขั้นต่ำ.....	58
15	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของ คะแนนการจับบริการสุขภาพจำแนกตามลักษณะและขนาดของ สถานที่สำหรับบริการสุขภาพและขนาดของคู้ยา ของโรงเรียน นอกโครงการกับมาตรฐานขั้นต่ำ.....	60
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของ คะแนนการจับบริการสุขภาพค่านอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ระบุจำนวน ของโรงเรียนนอกโครงการกับมาตรฐานขั้นต่ำ.....	61
17	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของ คะแนนการจับบริการสุขภาพค่านอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ไม่ระบุจำนวน ของโรงเรียนนอกโครงการกับมาตรฐานขั้นต่ำ.....	62
18	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของ คะแนนการจับบริการสุขภาพจำแนกตามบัตรสุขภาพนักเรียน การตรวจสุขภาพ การรักษาและการติดตามผลการรักษาระหว่าง โรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ.....	64
19	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของ คะแนนการจับบริการสุขภาพจำแนกตามการขี้งน้ำหนักและวัด ส่วนสูง การวัดสายตา การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และการ ส่งเสริมโภชนาการ ระหว่างโรงเรียนในโครงการและโรงเรียน นอกโครงการ.....	67
20	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของ คะแนนการจับบริการสุขภาพจำแนกตามลักษณะและขนาดของ	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
	สถานที่สำหรับบริการสุขภาพและขนาดของคู้ยา ระหว่างโรงเรียน ในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ.....	69
21	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของ คะแนนการจั้บริการสุขภาพด้านอุปกรณและเวชภัณฑ์ระบุจำนวน ระหว่างโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ....	70
22	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของ คะแนนการจั้บริการสุขภาพด้านอุปกรณและเวชภัณฑ์ไม่ระบุจำนวน ระหว่างโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ.....	71
23	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของ คะแนนปัญหาการจั้บริการสุขภาพ ระหว่างโรงเรียนในโครงการ และโรงเรียนนอกโครงการ.....	73
24	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจั้บริการสุขภาพ จำแนกตามโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ...	79

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย